Perspectiefbrief 2022

Overzicht aanvragen opgenomen in de perspectiefbrief

Verklaring van de cijfers

positief getal = stijging lasten of baten
negatief getal = daling lasten of baten

			2022		2023		2024		2025		2026	
NR.	I/S	Aanvraag	Krediet	Lasten	Krediet	Lasten	Krediet	Lasten	Krediet	Lasten	Krediet	Lasten
		Onvermijdelijk										
		Technische aanpassingen										
RDO014	S	Snelfietsroute Hegebrechtsleane (administratieve verwerking bruto krediet)	700.000									
RDO014	S	Snelfietsroute Hegebrechtsleane (administratieve verwerking bijdrage Smallingerland)	-390.000									
RDO014	S	Snelfietsroute Hegebrechtsleane (administratieve verwerking kapitaallasten)	-100.000			8.400		8.400		8.400		8.400
RDO014	S	Snelfietsroute Hegebrechtsleane (administratieve verwerking, deel tlv GVVP)		-110.000								
RDO014	S	Snelfietsroute Hegebrechtsleane (administratieve verwerking deel tlv regulier onderhoud)		-100.000								
CZ013	S	Administratieve aanpassingen		-558		-558		-558		-558		-558
SD018	S	Inboeken subsidies en administratieve aanpassingen (o.a aardgasvrije wijk)		-		-		-		-		-
CZ015	S	Inboeken subsidies en administratieve aanpassingen (o.a aardgasvrije wijk)		-		-		-		-		-
			210.000	-210.558	-	7.842	-	7.842	-	7.842	-	7.842
				-210.558		7.842		7.842		7.842		7.842

		Overige aanvragen										
CZ005	S	Verhoging budget ziekte vervanging van 0,9 naar 2 fte		135.000		185.000		185.000		185.000		185.000
CZ006	S	Externe bestuursadvisering (zie ook CZ001)		85.000		85.000		85.000		85.000		85.000
CZ007	S	Kennisapplicatie BIO-AVG (aanschaf € 80.000 / 4 jaar)	80.000			20.000		20.000		20.000		20.000
CZ008	I	Friese projectenmachine (project loopt tot 1-1-2025; middelen 2024 nog opnemen)						24.300				
CZ010	S	Budget Repro (besparing multifuntionals repro)		-25.000		-25.000		-25.000		-25.000		-25.000
CZ012	S	CAO stijging 2021-2022		260.000		260.000		260.000		260.000		260.000
CZ012	S	CAO stijging 2021-2022 VTH		57.000		57.000		57.000		57.000		57.000
CZ012	S	Indexatie 2023 salarislasten				500.000		500.000		500.000		500.000
CZ012	S	Indexatie 2023 salarislasten VTH				110.000		110.000		110.000		110.000
CZ014	I	Verlenging detachering bestuurscommunicatie		70.000								
FBU001	S	Aanpassing budgetten brandstofkosten		50.000		50.000		50.000		50.000		50.000
FBU002	S	Hekkelen watergangen, herijking budgetten		-50.000		-50.000		-50.000		-50.000		-50.000
FBU003	S	Brugbediening Polderhoofdkanaal		44.500		44.500		44.500		44.500		44.500
FBU004	S	Brugbediening Turfroute (indexatie voorgaande jaren)		40.000		40.000		40.000		40.000		40.000
FBU004	S	Brugbediening Turfroute (aanpassing cao)		25.000		25.000		25.000		25.000		25.000
FBU006	S	Onderhoud wegen (kostenstijging 15% ivm stijging productie-, energie- en brandstofkosten)		225.000		225.000		225.000		225.000		225.000
FBU007	S	Onderhoud eigen tractie-materieel		15.000		15.000		15.000		15.000		15.000
FBU010	S	Inhuur personeel Buitendienst (cao minimum loon van € 11 naar € 14 per uur)		25.000		25.000		25.000		25.000		25.000
FBU011	I	Meetpunt gladheidsbestrijding (uitbreiding)		25.000								
FBU013	S	Ophoging vervangingsinvesteringen materieel (7 jaar)					215.000		100.000	30.720	90.000	45.020
FBU013	S	Ophoging vervangingsinvesteringen materieel (10 jaar)					200.000		120.000	20.000	140.000	32.000
RDO005	S	Veenweide adviseur (gemeentelijke bijdrage)				15.000		15.000		15.000		15.000

RDO008	I	OBS de Wjukslach, plaatsing noodlokaal		55.000								
SD007	S	Leerlingenvervoer (zie ook SD016)		90.000		60.000		40.000		40.000		40.000
SD010	S	Jeugd indexatie		200.000		230.000		230.000		230.000		230.000
SD010	S	Woonplaatsbeginsel		-200.000		-290.000		-290.000		-290.000		-290.000
SD011	S	Stijging gebruik huishoudelijke hulp i.v.m. abonnementstarief		100.000		100.000		100.000		100.000		100.000
SD012	S	Aannvullend pakket GGD - budget Gezondheid		31.000		33.000		33.000		33.000		33.000
SD013	S	Indexatie tarieven WMO		290.000		290.000		290.000		290.000		290.000
SD014	I	Koersplannen dorpshuizen		96.455								
SD015	S	Intensivering toezicht kinderopvang/gastouder (Meicirculaire 21)		11.000		11.000		11.000		11.000		11.000
SD017	S	Gemeentelijk aandeel begroting VVE (vrijval)		-29.750		-29.750		-29.750		-29.750		-29.750
MC001	S	Armoedebestrijding kinderen (DU)				-4.606		-4.606		-4.606		-4.606
MC002	S	Energietoeslag (taakmutatie)		784.356								
MC003	S	Robuust rechtsbeschermingssysteem (taakmutatie)		32.335		35.636		35.688		35.969		36.374
MC004	S	Rijksvaccinatieprogramma HPV mannen (taakmutatie)		4.795		4.737		4.713		4.739		4.794
MC005	S	Versterking ondersteuning wijkteams (taakmutatie)		57.075		56.966		57.143		57.657		64.639
MC006	S	Gezond in de stad (DU)		43.027								
MC007	S	Uitvoeringskosten klimaatakkoord (DU)		224.478								
		Formatie										
CZ003	S	0,82 fte projectcommunicatie (omzetting van tijdelijk naar structurele formatie)		66.750		66.750		66.750		66.750		66.750
CZ003	I	0,82 fte projectcommunicatie (omzetting van tijdelijk naar structurele formatie)		-66.750		-66.750						
CZ001	S	0,23 fte juridische ondersteuning (uitbreiding van 0,77 naar 1,0 fte)		20.700		20.700		20.700		20.700		20.700
CZ004	S	1,0 fte financieel adviseur Concernzaken en Dienstverlening		45.000		90.000		90.000		90.000		90.000
FBU012	S	0,8 fte adviseur verkeer				72.000		72.000		72.000		72.000
RDO002	S	1.0 fte Ontwikkelinitiatieven		30.000		90.000		90.000		90.000		90.000
SD009	S	1,0 fte beleidsadviseur Sociaal Domein (WMO-participatie)		37.500		90.000		98.000		98.000		98.000
		OWO										
OWO001	S	Kaders 2023 BV (structureel)				523.333		561.667		565.000		565.000
OWO001	S	Kaders 2023 VTH (structureel)				113.333		113.333		113.333		113.333
OWO001	I	Kaders 2023 BV (incidenteel)				250.000		100.000				
OWO001	I	Kaders 2023 B&R (incidenteel)						11.667				
OWO002	I	MARAP 2022 BV		216.000								
OWO002	I	MARAP 2022 VTH		70.000								
OWO003	I	OWO - Projectleider invoering WOO en WMEBV		40.000								
			80.000	3.230.471	-	3.327.849	415.000	3.307.105	220.000	3.226.012	230.000	3.259.754
				3.230.471		3.327.849		3.307.105		3.226.012		3.259.754

NR.	I/S	Aanvraag	Krediet	Lasten	Krediet	Lasten	Krediet	Lasten	Krediet	Lasten	Krediet	Lasten
		Knelpunten/ambities										
		Beschikbaar stellen ontvangen middelen (kosten neutraal)										
CZ009	I	Implementatie werken in de toekomst (storting in reserve werken in de toekomst)		260.000								
CZ009	I	Onttrekking uit de Corona bestemmingsreserve		-260.000								
RDO013	I	Herstructurering fietspaden Bakkeveen/Wijnjewoude (uit reserve Toeristenbelasting)		234.000								
RDO013	I	Herstructurering fietspaden Bakkeveen/Wijnjewoude (uit reserve Toeristenbelasting)		-234.000								
			-	-		-		-		-		-
				-		-		-		-		-

		Overige aanvragen										
FBU005	I	Speeltuinen, wegwerken achterstallig onderhoud (ondergrond)		22.500								
FBU008	S	Herinrichting de Brink Bakkeveen (risico kostenstijging)	150.000					7.500		7.500		7.500
FBU009	I	Kunstgrasveld Gorredijk (afgeschreven kunstgrasvekd LDODK verwijderen)		30.000								
RDO017	I	Kortezwaag compensatie energielasten publiek deel		299.000		49.000						
RDO007	S	Bewegingsonderwijs		22.500		22.500		22.500		22.500		22.500
SD004	I	Inhaalslag beheer beeldende kunst Opsterland		21.336								
SD008	S	Sociaal Cultureel Werk		20.000		20.000		20.000		20.000		20.000
RDO018	I	Correctie bouwgrondexploitaitie		55.990		219.528		-109.386		557.924		300.975
RDO019	S	Effecten IHP 2022-2035		-		47.300		-58.500		201.500		292.500
		Formatie										
CZ002	S	0,33 fte bestuurscommunicatie (uitbreiding met 16 uur per week)		24.750		24.750		24.750		24.750		24.750
RDO001	S	0,89 fte financieel specialist Omgevingsdomein		40.050		80.100		80.100		80.100		80.100
RDO001	S	0,11 fte verlaging project control				-9.900		-9.900		-9.900		-9.900
RDO009	I	1.0 fte Bouwkundig projectleider onderwijshuisvesting (3jaar)		30.000		90.000		90.000		60.000		-
SD016	S	0,67 fte Consulent leerlingenvervoer (zie ook SD007)		18.750		45.000		45.000		45.000		45.000
CZ011	S	0,89 fte bestuursondersteuner				90.000		90.000		90.000		90.000
			150.000	584.876	-	678.278	-	202.064	-	1.099.374	-	873.425
				584.876		678.278		202.064		1.099.374		873.425

Totalen	440.000	3.604.789	-	4.013.969	415.000	3.517.011	220.000	4.333.228	230.000	4.141.021
		3.604.789		4.013.969		3.517.011		4.333.228		4.141.021

Toelichting op de aangevraagde mutaties opgenomen in de Perspectiefbrief 2022

Concernzaken (CZ):

CZ 001: Formatie 0,23 fte juridische ondersteuning (uitbreiding van 0,77 naar 1,0 fte)
Voor de juridische ondersteuning in met name het privaatrecht is onvoldoende formatie beschikbaar. Door pensionering ontstaat binnenkort vacatureruimte van 0,77 fte. Aanvulling tot een volledige fte is noodzakelijk om aan de vraag te voldoen. Hiervoor is aanvullend 0,23 fte nodig (benodigd budget € 20.700.

CZ 002: Formatie 0,33 fte bestuurscommunicatie (uitbreiding van 1,67 naar 2,0 fte)
Het aantal beschikbare uren voor bestuurscommunicatie is momenteel 60 uur per week. Willen wij het bestuur op het gevraagde niveau bedienen dan is een structurele uitbreiding van 0,33 fte (12 uur) per week noodzakelijk. Benodigde budget is € 24.750.

CZ 003: Formatie 0,82 fte projectcommunicatie (omzetting van tijdelijk naar structurele formatie)
Voor de communicatie rondom en over projecten hebben we tijdelijk extra formatie aangenomen. We willen deze projectcommunicatie graag duurzaam naar een hoger en consistent niveau tillen. Voorgesteld wordt de tijdelijke formatie om te zetten in structurele formatie. Dit vraagt structureel een budget van € 66.750.

CZ 004: Formatie 1,0 fte financieel adviseur Concernzaken en Dienstverlening
Momenteel is binnen de teams Concernzaken en Dienstverlening onvoldoende capaciteit beschikbaar om de strategische beleidsmatige advisering in te vullen. Momenteel is er maar 1 fte die zowel de organisatie brede financiële advisering én het planning en control proces en de documenten inhoudelijk moet samenstellen. Deze taken vragen meer capaciteit dan dat één persoon kan leveren. Het voorstel is om een tweede adviseur financiën te werven. Deze tweede adviseur kan de een groot deel van de taken overnemen van de adviseur bedrijfsvoering. Die kan zich vervolgens bezighouden met de strategische advisering voor de teams Concernzaken & Dienstverlening en de gehele organisatie op het vlak van bedrijfsvoering. Structureel wordt een budget gevraagd van € 90.000.

CZ 005: Verhoging budget ziekte vervanging
Op het budget voor vervanging personeel bij langdurige ziekte is in de afgelopen jaren een bedrag van € 235.000 (van € 300.000 naar € 65.000) bezuinigd. Het langdurig ziekteverzuim is echter niet afgenomen met de consequentie dat het budget elk jaar wordt overschreden. Ondanks diverse maatregelen is het langdurig ziekteverzuim niet afgenomen. Om de organisatie en de middelen beheersbaar te houden en te voldoen aan de begrotingsrechtmatigheid moet het budget meer in lijn moet worden gebracht met de feitelijke uitgaven. Voorgesteld wordt het budget ziektevervanging miv 2023 structureel te verhogen met € 185.000, voor 2022 is een aanvullend budget nodig van € 135.000.

CZ 006: Externe bestuursadvisering (juridisch)
De afgelopen drie jaar zijn de kosten van externe bestuursadvisering gemiddeld € 85.000 hoger uitgevallen dan begroot. Ook voor de komende jaren is de verwachting dat deze kosten structureel hoger zullen uitvallen dan het begrote budget. Daarom wordt voorgesteld om het budget met € 85.000 te verhogen tot € 170.000. Dit is lager dan de gemiddelde realisatie over de afgelopen drie jaren (€ 205.000). Omdat ook de eigen juridische capaciteit op sterkte wordt gebracht (Aanvraag CZ 001) is de verwachting dat de uitgaven voor externe advisering lager kunnen uitvallen.

CZ 007: Kennisapplicatie BIO-AVG (aanschaf € 80.000 / 4 jaar)

De gemeente slaat steeds meer gegevens digitaal op. Denk hierbij aan de basisadministratie met burgerservicenummers en persoonsgegevens van inwoners, maar ook om de uitkeringenadministratie, eventuele schuldsanering, vergunningen, etc.
Vanuit de AVG hebben de gemeenten de plicht te zorgen dat deze vertrouwelijke informatie veilig is en dat haar medewerkers op een goede manier omgaan met informatie en applicaties. Om deze risico's te in beeld te brengen en de voortgang van de te nemen maatregelen te monitoren is de inzet van een applicatie voor het monitoren en vastleggen van het kennisniveau van de individuele medewerker noodzakelijk.
Dit vraagt een investering van € 80.000, de kapitaallasten bedragen € 20.000 per jaar.

CZ 008: Friese Projectenmachine
De Friese overheden en onderwijsinstellingen werken samen in de FPM voor het verwerven van Europese subsidies voor projecten. Het project loopt tot 1-1-2025. De benodigde incidentele middelen tot en met 2023 zijn opgenomen in de begroting. Voor 2024 wordt een bedrag gevraagd van € 24.300.

CZ 009: Implementatie 'werken in de toekomst'
De afgelopen twee jaren is hard gewerkt om het hybride werken mogelijk te maken (aanpassing werkplek en werkomgeving). De volgende stap richt zich op het realiseren van de werkplek voor de toekomst. Een kantoor die past bij aantrekkelijk werkgeverschap en die de medewerkers stimuleert in het werken in een netwerkorganisatie. De gevraagde middelen zijn vooral nodig om de toekomstvisie op te stellen en slimme aanpassingen te doen die zoveel mogelijk tegelijkertijd met regulier onderhoud en/of vervanging worden uitgevoerd. Voorgesteld wordt de vrijgevallen opschalingskorting 2021 Algemene uitkering (bedrag van € 260.000 is toegevoegd aan de egalisatiereserve Corona) hiervoor beschikbaar te stellen. Omdat nog niet exact duidelijk is welke kosten gemaakt moeten worden, wordt een egalisatie "Werken in de toekomst" gevormd.

CZ 010 Budget repro (multi functionals)
Doordat er minder geprint wordt zijn er minder multi functionals nodig. Bovendien is er 2021 gezamenlijk in OWO verband aanbesteed met als gevolg voordeliger tarieven. Er is een contract afgesloten voor de duur van vijf jaar. Een structurele besparing met € 25.000.

CZ 011: Bestuursondersteuner
De huidige bestuursondersteuner is een tijdelijke functie en ondersteunt de burgemeester en een wethouder bij de thema's internationale samenwerking en global goals. Daarnaast is zij contactpersoon voor de P10. Voorgesteld wordt de tijdelijke formatie vanaf 2023 om te zetten in structureel, benodigd budget € 90.000.

CZ 012 Indexering salarislasten
De doorwerking van de cao 2021-2022 geeft een hogere last van € 317.000 (Opsterland € 260.000 en OWO-VTH € 57.000). De huidige cao loopt tot 31-12-2022. Voor 2023 wordt een loonontwikkeling verwacht van +3,4%. Voor de gemeente een hogere last van € 500.000 en voor OWO-VTH € 110.000.

CZ 013 Administratieve aanpassing
Aantal kleine aanpassingen van niet meer gebruikte budgetten waardoor de administratie opgeschoond wordt.

CZ 014 Verlenging detachering bestuurscommunicatie
Vanwege ziekte van medewerkers en het lastig kunnen vullen van vacatures is het noodzakelijk om de huidige detachering te verlengen tot het einde van het jaar.

CZ 015 Inboeken subsidies en administratieve aanpassingen (o.a. aardgasvrije wijken)
Bij het jaarrekeningwerk 2021 zijn de vooruit ontvangen subsidies die nog niet zijn besteed op de balans gezet. Voor 2022 moeten deze weer aan de balans onttrokken worden en aan die diverse programma's worden toegekend in de vorm van budget.

Fysiek beheer en uitvoering (FBU)

FBU 001: Aanpassing budgetten brandstofkosten
Door de veranderingen en gebeurtenissen in de wereld is er nu een flinke stijging van de productie-, energie- en brandstofkosten. De snel stijgende prijs van de brandstof raakt ons direct in de kosten voor het verbruik van het gemeentelijke voertuigpark. De ontwikkeling van de prijsstijging is onduidelijk en onzeker. Afhankelijk van de gebeurtenissen kan de stijging doorzetten, stabiliseren of dalen. Vooralsnog houden we rekening met een kostenstijging van € 50.000.

FBU 002: Hekkelen waterwegen, herijking budgetten
De afgelopen jaren is een efficiëntieslag doorgevoerd bij het hekkelen van de watergangen. Dit levert een kostenbesparing op van € 50.000.

FBU 003: Brugbediening Polderhoofdkanaal
De brug en de sluis in het Polderhoofdkanaal zijn ontworpen om automatisch te worden bediend. In de praktijk blijkt dat dit systeem vanwege noodzakelijke veiligheidsnormen te vaak in storing staat. Uit evaluatie blijkt dat dit een ongewenste situatie is. Om de toegankelijkheid en gebruiksvriendelijkheid te waarborgen is de inzet van één brugwachter de meest efficiënte oplossing. De structurele lasten bedragen € 44.500 per jaar.

FBU 004: Brugbediening Turfroute
De Provincie Fryslân bediend de bruggen in de Turfroute en deelt de kosten met de gemeente Ooststellingwerf en Opsterland. De indexatie is de afgelopen jaren niet in de begroting verwerkt, dit geeft een nadeel van € 40.000. Door de recente aanpassing van de CAO voor het inzetbare personeel stijgen de doorbelaste personeelslasten voor Opsterland bedragen € 25.000.

FBU 005: Speeltuinen, wegwerken achterstallig onderhoud (ondergrond)
Tijdens de actualisatie van het beheer van de speeltuinen is naar voren gekomen dat er sprake is van achterstallig onderhoud van de ondergrond van diverse speeltoestellen. Om deze achterstand weg te werken is een eenmalige investering van € 22.500 nodig.

FPU 006: Onderhoud wegen (kostenstijging)
Door de veranderingen en gebeurtenissen in de wereld is er nu een flinke stijging van de productie-, energie- en brandstofkosten. Dit heeft direct invloed op de geplande onderhoudswerkzaamheden aan de verhardingen. We houden rekening met een verhoging van ca 15% op de aanneemsom. Om de geplande werkzaamheden uit te voeren is aanvullend budget nodig van € 225.000.

FBU 007: Onderhoud eigen tractie-materieel
Door de veranderingen en gebeurtenissen in de wereld is er nu een flinke stijging van de productie-, energie- en brandstofkosten. Om het eigen materieel in de buitendienst op peil te houden en de inzetbaarheid te waarborgen, is een aanvullend budget nodig van € 15.000.

FBU 008: Herinrichting de Brink Bakkeveen (risico kostenstijging)
Vanuit het mienskipinitiatief Bakkeveen en de Quick win Regio Deal is een plan opgesteld voor de herinrichting van de Brink. Door de stijging van de productie-, energie- en brandstofkosten wordt rekening gehouden met een verhoging van ca 20% van de bouwsom.

Om het project tot uitvoering te brengen is aanvullend krediet van € 150.000 nodig. De structurele afschrijvingslasten bedragen € 7.500.

FBU 009: Opruimen oud kunstgrasveld Kortezwaag
Op sportpark Kortezwaag ligt een oud en afgeschreven kunstgrasveld dat niet langer wordt gebruikt door de oorspronkelijke gebruiker. Uit onderzoek is gebleken dat het veld in verval raakt en dat er onder het veld nog rubber-lavakorrels in de grond zitten. Om uitloging van verontreinigende stoffen te voorkomen is het noodzakelijk om de bouwstoffen te verwijderen. De incidentele kosten worden begroot op € 30.000.

FBU 010: Inhuur personeel
Het minimumloon voor o.a. uitzendpersoneel is verhoogd van € 11,00 naar € 14.00 per uur. Dit heeft directe gevolgen voor de kosten van de inhuur van personeel in de buitendienst (groenonderhoud). Om de overeengekomen werkzaamheden te kunnen uitvoeren is een extra budget van € 25.000 nodig.

FBU 011: Meetpunt gladheidsbestrijding (uitbreiding)
Afgelopen winter zijn een aantal ongelukken gebeurd door plotseling opkomende gladheid. Ons meetstation, die de temperatuur van het wegdek meet gaf op dat moment geen reden tot een strooiactie. Uit de evaluatie is naar voren gekomen dat informatie over de wegdektemperatuur op een andere locatie mogelijk geleid had tot een ander besluit. Het plaatsen van een meetstation aan de andere kant van de gemeente voorziet in deze behoefte. Gevraag wordt om het huidige meetsysteem uit te breiden met een meetstation aan de oostzijde van de gemeente. Een extra meetstation vraagt een incidentele investering van € 25.000

FBU 012: Formatie 1,0 fte adviseur verkeer
De toename van betrokkenheid van inwoners, de participatie en initiatieven zorgen ervoor dat verkeer gerelateerde vraagstukken blijven afkomen op onze gemeente. Daarnaast zijn er strategische mobiliteitsontwikkelingen die vragen om beleidskeuzes en besluiten. Om dit adequaat en structureel te behandelen is expertise in eigen huis noodzakelijk. Het afgelopen jaar is in de praktijk ondervonden dat dit niet kan worden ondervangen door adhoc inhuur van kennis. Voor de structurele invulling is een budget nodig van € 90.000.

FBU 013: Vervangingsinvesteringen gemeentelijk materieel.
Periodiek moeten de tractie vervangen zodat het onderhoud aan de openbare uitgevoerd kan worden. Het betreft de reguliere vervanging overeenkomstig het vervangingsschema. Voor 2024 respectievelijk 2025 en 2026 wordt een vervanging voorzien van € 415.000, € 220.000 en € 230.000. De bijbehorende afschrijvingen zijn opgenomen in de jaarschijven 2025 en 2026.

Ruimtelijk Domein (RDO)

RDO 001: Formatie 1,0 fte financieel specialist Omgevingsdomein
Strakke sturing op de financiën blijft ook de komende jaren nodig. De begrotingsruimte is krap en de uitdagingen groot. Het aannemen van een financieel specialist bij het sociaal domein heeft er aan bijgedragen dat er nu grip is op de kostenspiraal. Ook ondersteund deze specialist de teammanagers in het sociaal domein met financiële vragen bij hun dagelijkse werkzaamheden.
Voor het ruimtelijke domein wordt voorgesteld om ook daar de functie van financieel specialist in te richten. Op het ruimtelijke domein komen de komende jaren de nodige beleidsmatige en daarmee ook financiële uitdagingen af. Denk alleen al aan de woningbouw opgave en de energietransitie. Hierover stelt het rijk en de EU steeds vaker specifieke uitkeringen beschikbaar die ook financieel complex zijn. Binnen de gemeente is hiervoor niet

genoeg capaciteit aanwezig om die ondersteuning te bieden. Voor een financieel specialist is een structureel budget nodig van € 90.000, voor een halfjaar in 2022 € 45.000.

RDO 002: Formatie 1,0 fte Ontwikkelinitiatieven
De komende jaren is er grote behoefte aan extra woningen in de gemeente. Dat blijkt onder meer uit bevolkings- en huishoudensprognoses, het Rijksbeleid, dat gericht is op een forse toename van het aantal woningen in Nederland en de vele initiatieven de bij de gemeente worden ingediend. Uitbreiding van de formatie voor accountmanager ontwikkelinitiatieven is nodig om alle initiatieven te kunnen behandelen en begeleiden. Structureel is een budget nodig van € 90.000 (voor 2022 voor 3 maanden € 30.000).

RDO 005: adviseur Veenweidegebied.
Sinds begin 2021 is er voor de zeven Veenweidegemeenten een strategisch adviseur Veenweide aangesteld voor de periode van het vastgestelde Veenweideprogramma 2021-2030. De adviseur Veenweide vertegenwoordigt de gemeenten bij de programmaorganisatie en geeft invulling aan de ambitie van de gemeenten om als eerste overheid een volwaardige rol te vervullen in dit samenwerkingsverband. Hierdoor is er minder druk op de eigen organisatie. Voor de jaren 2021 en 2022 zijn de kosten in Opsterland hiervoor incidenteel gedekt. Voorgesteld wordt de lasten van € 15.000 m.i.v. 2023 structureel op te nemen.

RDO 007: Bewegingsonderwijs
De lasten voor het bewegingsonderwijs en het gymnastiekvervoer zijn geactualiseerd. De bezuiniging uit 2020 in niet volledig gerealiseerd, dit geeft een nadeel van € 10.000. Daarnaast zijn de tarieven voor het gymnastiekvervoer en de normvergoeding voor de gymlokalen geïndexeerd. De gymnastiekvergoeding voor een basisschool is opgehoogd voor de onderbouwgroepen door een interne verbouwing en de gemeente dient een inrichtingsvergoeding te betalen voor een extra sportzaal. Hiervoor is een extra budget nodig van € 12.500. Totale structurele meerkosten bedragen € 22.500.

RDO 008: OBS de Wjukslach, plaatsing noodlokaal
OBS De Wjukslach in Langezwaag en OBS De Hoekstien in Luxwoude willen per schooljaar 2022-2023 fuseren. In de overbruggingsjaren tot de nieuwbouw gereed is de wens om alle leerlingen samen te huisvesten in het gebouw van De Wjukslach. Om het huidige aantal leerlingen van de fusieschool te huisvesten, is één lokaal extra nodig. Dit kan door een noodlokaal (tijdelijke units) van OBS De Treffer in Gorredijk deze zomer te verplaatsen naar OBS De Wjukslach. De verplaatsingskosten bedragen incidenteel € 75.000.

RDO 009: Formatie 1,0 fte Bouwkundig projectleider onderwijshuisvesting (3 jaar)
Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) van de gemeente Opsterland wordt geactualiseerd. Dit IHP geeft een meerjarenperspectief voor (ver)nieuwbouw, uitbreiding, verbouwingen en renovatie op het gebied van onderwijshuisvesting. Om deze ambities en opgaven te realiseren is voor de komende 3 jaar extra projectleiderscapaciteit noodzakelijk. De incidentele lasten bedragen € 90.000 per jaar (voor 2022 € 30.000 i.v.m. start per 1 september).

RDO 013: Herstructurering fietspaden Bakkeveen/Wijnjewoude
Samen met Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en Provincie Fryslân wordt er gewerkt aan een plan voor de herstructurering van de fietspaden in omgeving Bakkeveen/ Wijnjewoude. De fietspaden zijn in eigendom van Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten De budgetraming laat een substantieel tekort zien. De gemeente draagt een deel bij zodat een zo groot mogelijk deel van het tracé gerealiseerd kan worden en recreanten weer veilig kunnen genieten van een fietstocht in deze omgeving. De voorziene incidentele gemeentelijke bijdrage van € 234.000 wordt gedekt uit de reserve Toeristenbelasting.

RDO 014: Snelfietsroute Hegebrechtsterleane
Het realiseren van een snelfietsroute Ureterp-Drachten langs de Hegebrechtsterleane vraagt een investering van totaal € 700.000. De kosten worden gedeeld door de gemeente Smallingerland en Opsterland. Het aandeel van de gemeente Smallingerland is € 390.000. De benodigde middelen vanuit Opsterland van € 310.000 zijn als lasten in 2022 opgenomen in de begroting. Op grond van de BBV regelgeving had deze investering geactiveerd moeten worden. Bij omzetting naar een krediet wordt nog steeds € 100.000 gedekt uit de reserve Recreatie & Toerisme. De incidentele middelen uit het GVVP € 110.000 en de uitputting van het reguliere onderhoudsbudget € 100.000 komen te vervallen. Het resterende netto krediet van € 210.000 wordt in 25 jaar afgeschreven wat voor een structurele afschrijvingslast van € 8.400 voor de komende 25 jaar zorgt. Aan de totale investering verandert niks, enkel de administratieve verwerking.

RDO 017: Kortezwaag
Sinds 2013 maakt Sport- en Ontspanningscentrum Kortezwaag jaarlijks extra kosten voor het publieke deel van het centrum. Dit als gevolg van het wegvallen van energieleverantie door het faillissement van De Vries Kozijnen. In afwachting van de ontwikkelingen ten aanzien van de uitbreiding, heeft de exploitant hiervoor tot nu toe slechts een beperkte compensatie ontvangen. Met het raadsbesluit van 14 februari 2022 is duidelijkheid ontstaan over de toekomst van het centrum. Met de exploitant zijn is de afspraak gemaakt om over de periode 2013 t/m 2021 een tegemoetkoming te verlenen van € 250.000 en € 49.000 voor de jaren 2022 en 2023.

RDO 018: Correctie bouwgrondexploitaties
Bij het jaarwerk 2021 worden de prognoses voor de bouwgrondexploitaties bijgewerkt. Deze bijgewerkte prognoses worden ook verwerkt in de begroting 2022 en de meerjarenraming 2023-2026 zodat ook daar een zo actueel mogelijk beeld wordt geschetst.

RDO 019: Effecten IHP 2022-2035
In het nieuwe IHP is de planning voor de nieuw te bouwen scholen geactualiseerd. Deze actualisatie heeft als effect dat de verwachte afschrijvingslasten voor de nieuwe scholen in een andere jaarschijf terecht komen dan waar in het vorige IHP van was uitgegaan en wat ook zo is verwerkt in de financiële administratie.

Sociaal Domein (SDO)

SD 004: Inhaalslag beheer beeldende kunst Opsterland
De beeldende kunst collectie van Opsterland is het afgelopen jaar geïnventariseerd. Gebleken is dat voor zowel de kunstcollectie schilderijen, als de beeldende kunst in de openbare ruimte een inhaalslag nodig is in het onderhoud. Hiervoor is een incidenteel budget benodigd van € 21.336.

SD 007: Leerlingenvervoer (zie ook SD 016)
Wij hebben als gemeente de wettelijke taak om voor kinderen die daarvoor in aanmerking het vervoer naar school te bekostigen. Het beschikbare budget (€ 505.000) is niet toereikend. De prijzen zijn geïndexeerd maar de aantallen en de vorm van vervoer (taxi, auto, bus, fiets) wijzigen niet substantieel. Voor 2022 is een aanvullend budget nodig van € 120.000.
Met een consulent leerlingenvervoer in het gebiedsteam kunnen de kosten met € 30.000 worden teruggebracht. Structureel is dan in 2023 € 90.000 aanvullend budget nodig.

SD 008: Sociaal Cultureel Werk

Van het budget Sociaal Cultureel Werk worden de kosten betaald van de huur van ruimtes waarin sociaal cultureel werk plaats vindt en de subsidies die worden verstrekt aan stichtingen en organisaties voor huisvestingskosten van sociaal cultureel werk.

De huisvestingskosten voor het SCW worden door de gemeente vergoed aan de instellingen voor SCW. Het beschikbare budget is sinds 2018 ongewijzigd. Omdat de huren jaarlijks worden geïndexeerd stijgen de kosten waardoor er nu niet voldoende budget is. Daarnaast is de vergoeding voor de ruimte in MFC Bakkeveen na de overname van Dundelle door Optisport verhoogd. Voor 2022 is een aanvullend budget van structureel € 20.000 nodig om de huisvestingskosten te blijven vergoeden.

SDO 009: Formatie 1,0 fte beleidsadviseur Sociaal Domein (WMO-participatie)
Door de hoge werkdruk staat de uitvoering en het voldoen aan wettelijke taken op landelijk, regionaal en lokaal niveau en de bestuurlijke ambities onder druk. Op dit moment zijn volgende belangrijke thema's gedeeltelijk of onvoldoende geborgd: Toegankelijkheid Inclusie en diversiteit, Wet aanpak complexe problematiek sociaal domein (WMO en Jeugdwet), GGZ, Wet OGGZ, SDF dak- en thuislozen en maatschappelijke opvang (WMO), Wonen en zorg (langer thuis wonen, dementie) en het Armoedebeleid.
Met de huidige formatie kunnen de taken niet naar behoren uitgevoerd worden. Voorgesteld wordt de formatie met 1,0 fte uit te breiden, de structurele lasten bedragen € 90.000 (€ 37.500 voor 2022).

SD 010: Jeugdindexatie en woonplaatsbeginsel
Het budget Jeugd is in 2022 ten opzichte van 2021 verlaagd met ruim € 850.000 euro. Een verlaging van het budget in verband met het woonplaatsbeginsel (WPB) van € 644.000 en € 213.000 verlaging van het budget als gevolg van de langjarige bezuinigingen.
Het is op dit moment nog niet te duiden in welke mate de kosten voor Jeugd veranderen ten opzichte van de verlaging van het budget i.v.m. WPB.
Daarnaast is het ook nog niet te duiden in welke mate Corona en eventueel ook de Oekraïne crisis de kosten van Jeugdzorg in 2022 gaan beïnvloeden
Wat we wel weten is dat de prijzen voor gecontracteerde Jeugdzorg per 1 januari 2022 met gemiddeld 2% zijn verhoogd. Dit betekent bij een volume van € 7,0 miljoen een stijging van € 140.000. Naast deze indexatie van 2% is er in november door de VNG een oproep gedaan voor een extra indexatie van 1,13%. Voor de dekking van deze extra indexatie is ook het budget voor Jeugd verhoogd in het gemeentefonds.
Deze extra indexatie wordt per 1 mei 2022 door SDF doorgevoerd in de tarieven van Jeugd. Dit betekent bij een volume van € 7,0 miljoen een stijging van € 60.000 in 2022 en voor 2023 en verder een stijging van € 90.000.
Vooralsnog gaan we ervan uit dat de stijging van de kosten die samenhangen met de indexatie gedekt kunnen worden binnen de bestaande budgetten.

SD 011: Huishoudelijke hulp i.v.m. abonnementstarief
We zien vanaf de invoering van het abonnementstarief WMO (vanaf 2019), een extra stijging van het aantal inwoners die een aanvraag doen voor een HH voorziening. Als we uitgaan van een stijging van het aantal voorzieningen HH als gevolg van het abonnementstarief van 4% dan stijgen de kosten voor HH met ongeveer € 100.000.

SD 012: Aanvullend pakket GGD - budget Gezondheid
Als gemeente hebben we naast het wettelijk takenpakket een aanvullend pakket van diensten met de GGD afgesloten. De kosten voor dit aanvullende pakket zijn de afgelopen jaren niet geïndexeerd. Voor 2022 is een aanvullend budget nog van € 31.000 en voor 2023 structureel € 33.000.

SD 013: Indexatie tarieven WMO

De tarieven van de producten WMO met betrekking op Huishoudelijke Hulp, dagbesteding, begeleiding, hulpmiddelen en taxi zijn per 1 januari 2022 met gemiddeld 5% verhoogd. Ook de dienstverlening van Medipoint is met dit percentage geïndexeerd. Een verhoging met 5% op een totaal budget van € 5,8 miljoen betekend een structurele budgetuitzetting van € 290.000.

SD 014: Koersplannen dorpshuizen
In november 2021 stelde de raad van Opsterland het dorpshuizenbeleid vast. Een van de deelkaders uit het dorpshuizenbeleid is deelkader 2: koersplan per dorpsvoorziening. In 2022 moeten de 15 koersplannen worden gemaakt. Koersplannen dragen bij aan het uitwerken van een visie en lange termijn beeld voor onze dorpshuizen. De koersplannen bieden ook een basis voor een nieuwe subsidieregeling voor de dorpshuizen van Opsterland. Dat is deelkader 4 van het dorpshuizenbeleid.
De koersplannen worden opgesteld door een externe bureau, de incidentele kosten zijn begroot op € 96.455.

SD 015: Intensivering toezicht kinderopvang/gastouder
Het ministerie van SZW wil gemeenten gaan verplichten om minimaal 50% van de gastouders te controleren. Op dit moment is dat nog 5%. Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is voornemens om deze nieuwe toezichtnorm wettelijk te verankeren. Gemeenten kunnen hier vanaf dat moment formeel aan gehouden worden door de interbestuurlijk toezichthouder. De staatsecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de VNG roepen gemeenten op om vooruitlopend op deze wetswijziging de toegevoegde middelen in te zetten voor de intensivering van het toezicht op de gastouderopvang. Daarmee kan er al vanaf 2022 gewerkt worden aan de noodzakelijke betere borging van de kwaliteit van deze opvang. Voorgesteld wordt de hogere bijdrage van € 11.000 van het ministerie aan het budget toezicht kinderopvang toe te voegen.
Als wij 50% van de gastouders jaarlijks zouden laten controleren betekent dit ten opzichte van de huidige situatie per jaar ongeveer € 25.000 aan extra kosten.

SDO 016: Formatie 0,67 fte Consulent leerlingenvervoer (zie ook SD007)
Er is op dit moment geen capaciteit binnen het gebiedsteam om de aanvragen leerlingenvervoer inhoudelijk te beoordelen. Wij moeten als gemeente een inhoudelijke afweging maken en de rechtmatigheid vastleggen of een kind in aanmerking komt voor leerlingenvervoer. Op dit moment maken 175 kinderen gebruik van het leerlingenvervoer. De kosten van het leerlingenvervoer nemen ieder jaar toe en bedragen in 2021 ongeveer € 600.000. Naast dit kwalitatieve aspect (betere beoordeling) is de gedachte dat door de inzet van deze consulent mogelijk moet zijn een verschuiving te realiseren van (duurder) taxivervoer naar een goedkopere en tevens passende vorm van leerlingenvervoer. De formatie uitbreiding vraagt structureel € 45.000, (voor 2022 € 18.750 voor 3 maanden).

SD 017: Gemeentelijk aandeel begroting VVE (vrijval)
Naast de jaarlijkse rijksvergoeding VVE hebben we in de begroting ook nog een aanvullend gemeentelijk budget staan. Dit is niet meer benodigd voor de uitvoering van de VVE activiteiten. Het gemeentelijk aandeel van € 29.750 kan vrijvallen.

SD 018 Inboeken subsidies en administratieve aanpassingen (o.a. aardgasvrije wijken)
Bij het jaarrekeningwerk 2021 zijn de vooruit ontvangen subsidies die nog niet zijn besteed op de balans gezet. Voor 2022 moeten deze weer aan de balans onttrokken worden en aan die diverse programma's worden toegekend in de vorm van budget.

Samenwerking OWO

OWO 001: ICT

In de afgelopen jaren heeft de wetgever steeds strengere eisen gesteld aan de manier waarop we onze systemen inrichten en beheren en hoe we met data omgaan. We kennen de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), de Baseline informatiebeveiliging Overheid (BIO), de omgevingswet en binnenkort moeten we ook voldoen aan de wet Open Overheid (WOO) en de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv). Daarnaast zien we een grote toename van cybercrime. Dat varieert van lichte vormen van bedrog, zoals de veelheid aan phishing mails en spookfacturen tot zware inbraken in de gemeentelijke systemen, variërend van Ddos aanvallen tot inzet van ransomware.
Als OWO-gemeenten moeten we nu extra stappen zetten, waarbij we niet alleen de toenemende eisen het hoofd moeten bieden, maar ook een inhaalslag moeten gaan maken. Voor de versterking van de informatie beveiliging, kernapplicatie voor de informatievoorziening, ICT en DIV maar ook voor de versterking van de BOA capaciteit is totaal structureel een aanvullend budget nodig van € 678.333 en incidenteel voor 2022 € 250.000 en voor 2023 € 100.000. Of dit budget afdoende is wordt momenteel nog onderzocht. Mocht het niet afdoende zijn dan volgt er voor de begroting 2023 een aanvullende aanvraag.

OWO 002: Aanpassing 2022 OWO bedrijfsvoering en VTH
Voor de implementatie van Microsoft 365, cybercrime, piket en inhuur is incidenteel een aanvullend budget nodig van € 648.000, aandeel voor Opsterland is € 216.000.
Daarnaast is voor OWO-VTH voor de externe inhuur en externe advisering een aanvullend budget nodig van € 210.000, voor Opsterland € 70.000.

OWO 003 - Projectleider invoering WOO en WMEBV
De Wet open overheid vervangt de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). In de Woo blijven de uitgangspunten van de Wob behouden. De Woo wordt opgedeeld in twee onderdelen: het actief openbaar maken van gegevens (verdeeld in 11 categorieën) en het op orde brengen van de informatiehuishouding. Het op orde brengen is niet alleen het opschonen van de archieven, maar gaat met name om het digitaliseren van de informatie.
De Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) regelt dat burgers en bedrijven hun zaken die ze met de overheid moeten doen, digitaal kunnen afhandelen. Zij krijgen daarmee het recht om officiële berichten, zoals aanvragen voor vergunningen en bezwaarschriften, elektronisch aan het bestuursorgaan te zenden.
De implementatie van beide wetten hebben verstrekkende gevolgen voor de informatievoorziening van de gemeenten. Niet alleen op het technische, maar vooral op het organisatorische en menselijke vlak. De organisaties zijn nog niet zo ver dat aan alle vereisten van de Woo wordt voldaan terwijl de wet al op 1 mei 2022 in werking treedt. De totale incidentele implementatiekosten bedragen € 120.000, voor Opsterland derhalve € 40.000.

Taakmutaties meicirculaire

MC001 Armoedebestrijding kinderen (DU)
De doeluitkering armoedebestrijding kinderen wordt met € 4.600,- verlaagd vanaf 2023 door wijziging van de aantallen. Dit budget wordt gecorrigeerd is programma 6

MC002 Energietoeslag (taakmutatie)
Op 15 maart jl. is het wetsvoorstel eenmalige energietoeslag lage inkomens (voorstel van wet houdende wijziging van de Participatiewet in verband met het eenmalig categoriaal verstrekken van een energietoeslag aan huishoudens met een laag inkomen) ingediend bij de Tweede Kamer.10 Met het wetsvoorstel krijgen gemeenten de bevoegdheid om dit jaar via categoriale bijzondere bijstand een eenmalige tegemoetkoming voor de gestegen energieprijzen toe te kennen aan huishoudens met een laag inkomen. Voor de uitvoering en uitgifte van de eenmalige aanvullende tegemoetkoming – voor huishoudens met een laag

inkomen - heeft het kabinet in maart 2022 een eenmalig budget van € 679 miljoen beschikbaar gesteld. In de voorjaarsbesluitvorming is een aanvullend bedrag van € 175 miljoen beschikbaar gesteld, waardoor het totaal beschikbare bedrag uitkomt op € 854 miljoen. Deze middelen worden via de algemene uitkering aan gemeenten verstrekt. Voor Opsterland betreft dit €784.000

MC003 Robuust rechtsbeschermingssysteem (taakmutatie)
Het is belangrijk dat mensen dichtbij ondersteuning hebben om de weg te vinden en hun recht te kunnen halen, bijvoorbeeld wanneer ze verdwalen tussen uitvoeringsinstanties. Er is bij het ministerie van JenV een programma rechtsbijstand waarin met partners wordt gewerkt aan een stelselvernieuwing. Mede in opvolging van de POK wordt gewerkt aan een robuust rechtsbeschermingsstelsel dicht bij de burger. Om gemeenten in staat te stellen om, meer robuuste rechtsbescherming voor hun inwoners te organiseren, stelt het kabinet voor zowel 2021 als 2022 een bedrag van € 23 miljoen beschikbaar en voor 2023 tot en met 2027 een bedrag van € 25 miljoen per jaar beschikbaar. Voor Opsterland betreft dit €32.000

MC004 Rijksvaccinatieprogramma HPV mannen (taakmutatie)
Met ingang van 1 januari 2022 worden naast meisjes ook jongens in het kader van het Rijksvaccinatieprogramma gevaccineerd tegen het Humaan Papillomavirus (HPV-virus). Daarnaast wordt de vaccinatieleeftijd verlaagd naar 10 jaar. Dit budget wordt doorgezet naar de veiligheidsregio.

MC005 Versterking ondersteuning wijkteams (taakmutatie)
Voor de versterking ondersteuning wijkteams heeft het kabinet voor de jaren 2021 tot en met 2025 € 45 miljoen per jaar en voor de jaren 2026 en 2027 een bedrag van € 50 miljoen per jaar beschikbaar gesteld ter compensatie van de extra uitgaven die gemaakt worden om de toegang van cliënten tot de gemeentelijke dienstverlening en ondersteuning in de komende jaren stap voor stap structureel te verbeteren. Dit betekent dat voor de sociale wijkteams extra uitvoeringscapaciteit beschikbaar komt, om de coördinatie tussen de verschillende soorten van hulpverlening in het sociaal domein te verbeteren. Voor Opsterland betreft dit €57.000

MC006 Gezond in de stad (DU)
Middelen toegekend in de circulaire ten behoeven van het stimuleringsprogramma gezond in de stad.

MC007 Uitvoeringskosten klimaatakkoord (DU)
Vanaf 2023 tot en met 2030 krijgen gemeenten meer uitvoeringsmiddelen voor klimaat- en energiebeleid. Om de uitvoering van het bestaande klimaatbeleid in 2022 te kunnen voortzetten, ontvangen gemeenten in 2022 een overbruggingsbudget van € 40 miljoen. Dat is onvoldoende om de reeds in 2022 gewenste versnelling teweeg te brengen. Daarom wordt van de toekomstige uitvoeringsmiddelen € 74,331 miljoen naar 2022 verschoven.
Deze € 74,331 miljoen wordt aan de gemeenten uitgekeerd door ophoging van de decentralisatie-uitkering. Voor Opsterland betreft dit €224.500